

Vollslettet, Heimly og Viongen

Nerskogen er en såkalt nydyrkingsbygd, som ble skapt i mellomkrigstiden på initiativ av organisasjonen "Ny jord". Dens formål var å arbeide "for landets indre kolonisasjon og emigrasjonens innskrenkning". I stedet for å reise til Amerika, skulle folk få hjelp til å dyrke opp sitt eget bruk, og flere slike områder ble til i Trøndelag, deriblant Nerskogen.

Et av brukene som ble til her på denne måten var Vollslettet, som ligger omlag fem kilometer sør for Flåsetra, hvor ruten inn til Jøldalshytta via Rishaugsetra tar opp fra Nerskogveien. I 1942, altså midt under andre verdenskrig, inngikk TT en kvarteravtale med eieren av denne gården, John O. Voll, og den 15 km lange ruten fra gården inn til Jøldalshytta ble allerede samme sommer merket opp.

John O. Volls datter Dordi Ofstad forteller at kvarteret på Vollslettet lå like ved gården i en gammel slåttestue med fire senger. Kvarteret var i utgangspunktet basert på at de som brukte det hadde med seg mat selv, men det var også mulig å få en viss servering inne på gården.

Vollslettet var en kjærkommen tilvekst i en vanskelig tid, der mulighetene for bruk av TT-hyttene var sterkt innskrenket på grunn av grensestriksjonene i Sylene. Og verre skulle det bli da også hyttene i Trollheimen ble beslaglagt i 1943. Vollslettet kunne med sitt beskjedne

*I 1942 inngikk TT en kvarteravtale med Vollslettet på Nerskogen.
Foto: Harald Rønneberg*

Hytta i midten er TTs kvarter på Viongen. Foto: Jonny Remmereit

sengetall selvsagt ikke på noen måte erstatte de store hyttene i Trollheimen, men gården var tross alt et tilbud for dem som absolutt ville til fjells. Kvarteret hadde i løpet av sommeren 1943 91 overnattinger, men besøkstall for resten av krigen er ikke oppgitt i årsberetningene. Vi må vel likevel anta at Vollslettet ble godt besøkt, ettersom flere av de andre kvarterne også ble nødt til å stenge, slik at TT i siste halvdel av krigen bare hadde Orkelsjøhytta samt kvarterene på Borkhusseter, Fjellægret, Dindalshytta og Kårvatn å by på i tillegg til Vollslettet.

Avtalen med Vollslettet ble til tross for dette ikke langvarig. Like etter krigen var det av en eller annen grunn slutt, og fra og med 1948 var stedet borte fra oversikten over stedene som TT hadde kvarteravtale med. Gården eksisterer fremdeles, men husene står for tiden (2005) tomme. John O. Volls datter og hennes mann Sigmund Ofstad har imidlertid planer om å ta gården i bruk som pensjonistbolig.

Kort tid etter at avtalen med Vollslettet opphørte, fikk foreningen en ny kvarteravtale på Nerskogen. Den nye avtalen, som ble gjort gjeldende fra 1949, ble inngått med gårdbruker Arvid Krovoll på gården Heimly på østsiden av Nerskogveien, vel en kilometer sør for Vollslettet. Også her hadde TT fire senger til disposisjon i noen få år frem til 1953. Storparten av denne gården er nå revet, bare et uthus står igjen.

Viongen – et spesielt sted

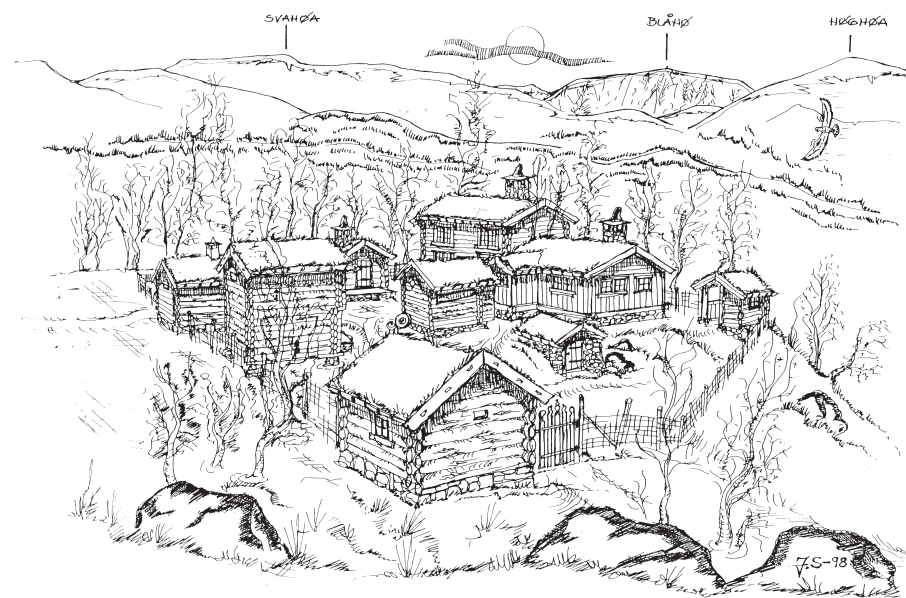
Etter at også kvarteret på Heimly ble avviklet, skulle det gå 46 år før TT på nytt fikk et kvarter på Nerskogen. Det skjedde da TT den 30. juli 1999 undertegnet en avtale med arkitekt Johan Solberg fra Oppdal om leie av et toetasjes hus på hans eiendom Viongen lengst sør på Nerskogen.

Viongen er noe helt for seg selv blant TTs hytter ettersom kvarteret er en del av et hyttetun med i alt ni gamle og sjarmerende tømmerbygninger i forskjellig fasong og størrelse. Alle bygningene ligger tett innpå hverandre, og stedet har strålende utsikt utover store deler av Nerskogen og vestover mot Trollheimens topper. Bygningen som huser TT-kvarteret er den største av bygningene og den eneste i anlegget med to etasjer. I tillegg disponerer TT en mindre bygning som brukes som vedbu. Sommers tid kan man kjøre helt frem til anlegget mens det om vinteren er parkeringsplass ved Nerskogveien et par kilometer fra hytta.

Det var Solberg som tok initiativet til avtalen. Fordi familien hadde mer plass på Viongen enn den hadde bruk for selv, inviterte Solberg TT til et samarbeid. Etter å ha sett på stedet takket TT ja til tilbudet både på grunn av beliggenheten og hyttetunets standard.

Det var Johan Solbergs far Olav som tok fatt på å bygge anlegget i 1965 som et fritidssted. Han hadde lenge drømt om å kunne etablere et tun av gamle tømmerhus, og da han kom i gang med å bygge snakket han

Tunet på Viongen med sine ni tømmerbygninger. Tegning: Johan Solberg

I Barnas Naturverden er det tre selehus. Her fra Heverfallsetra. Foto: J. Remmereit

Barnas Naturverden

«Nordenfor Dovrefjell og østenfor Trollheimen» ligger Barnas Naturverden (BN) - et spennende fjellområde som egentlig heter Ramsfjell. Du finner denne bortgjemte naturskatten i Rennebu kommune, 85 km sør for Trondheim.

Prosjektet Barnas Naturverden vokste frem gjennom et forskningsarbeid som hadde til hensikt å undersøke hvordan vi best kan ta vare på den norske turtradisjonen som en del av kanskje vår mest levende kulturtradisjon – friluftslivet. Børge Dahle stod sentralt i dette arbeidet og fikk sammen med grunneierne i området satt opp de tre selehusene vi i dag finner her. Arbeidet startet høsten 1994 og pågikk samtidig frem til åpningen sommeren 1995. Selehusene eies og drives av et eget styre i BN bestående av grunneiere i området.

Høsten 2000 tok styret i Barnas Naturverden kontakt med Trondhjems Turistforening med ønske om å få til et samarbeid. Einar Holden, styreleder i BN og Jonny Remmereit, markeds- og informasjonssjef i TT, dro straks til fjells på befarings og fann fort ut at dette området ville passe inn med TTs egen satsing på barn og barnefamilier - Barnas Turlag. Disse to ble nøkkelpersoner i det videre arbeidet som førte frem til en kvartersavtale som ble signert 23. mars 2001.

Sælehusene i Barnas Naturverden er nå integrert som TT-hytter med status som ubetjente turisthytter. Når rutene blir koblet mot foreningens rutenett mot Trollheimen blir dette en sentral del av de barnevennlige turmulighetene i Midt-Norge.

Sælehusene er rekonstruksjoner av tømmerhus fra tidlig middelalder med mulig overnatting for 20 personer. Pilegrimene overnattet ofte i slike hus på sin vei til Nidaros. De ligger ved Damtjønna, Hevertjønna og Ramssjøen. Dagsetappene mellom hyttene er tilpasset barneføttene og er 4-8 km. Hvis du skal på tur, bør du ha med mat og liggeunderlag / sovepose. Det er kokekar, gassbluss og mulighet for å fyre på vedovn. Sælehusene har ikke proviantlager, dyner eller madrasser og står ulåst.

Barnas Naturverden fakta:

Status: 3 ubetjente turisthytter

Ca 20 liggeplasser i hver. Ta med liggeunderlag og sovepose.

Adkomst sommer: Det er flere mulige startsteder. Den mest brukte er langs E6 til 2 km sør for Ulsberg. Ta av nordvest ved Kløftbrua over Bryna. Videre langs grusvei ca 5 km til Heverfallsetra. Herfra ca. 2 km tur fram til Hevertjønna.

Adkomst vinter: Parkering ved lunningsplass ca. 1,5 km før Heverfallsetra.

og kona stadig om at nå drar "vi og ongan" på hytta. I familien ble "vi og ongan" etter hvert omformet til et stedsnavn - Viongen. Området er ellers blant mange kjent som Skuggelia, men det er i grunnen urettferdig, for det er faktisk sol der hele året, selv på årets korteste dag.

Alle bygningene på Viongen er gamle oppdalshus som er kjøpt og gjenreist på stedet; det første som kom på plass var for eksempel et gammelt eldhus. TT-kvarteret, Vekvestugu, er hentet fra en gård i Vognildgrenda og sto ferdig på Viongen i 1975.

Vekvestugu har fått 12 sengeplasser i andre etasje, og to personer til kan om nødvendig finne soveplass i peisestuen nede. Kjøkkenet har fullt utstyr, men hytta er ikke utstyrt med proviant. Stedet er altså et såkalt ubetjent kvarter hvor de som bruker det må ha med seg sin egen mat, i motsetning til de selvbetjente hyttene hvor mat kan kjøpes på stedet fra et laget på hytta.

Peisestuen er et lyst og trivelig oppholdsrom med gammel malt panel på veggene. Kvarteret har ikke elektrisk strøm, men en stor og stemningskapende peis skaffer mye av lyset man trenger i stuen. Det er vinduer både inn mot tunet og på vestsiden av huset, hvor Blåhø, Svarthetta og andre kjent fjell trer frem når man kaster et blikk ut.

Beliggenheten betyr at det på barmark er omtrent tre og en halv time å gå til Gjevilvasshytta og fem timer til Jøldalshytta. Hytta er også et glimrende utgangspunkt for dagsturer vestover langs Grøna inn mot Høghøa, innover Minilldalen og opp på fjellene øst for Nerskogen. Ved å starte på Oppdal kan man få en fin tur over fjellet og ned til Viongen. Stedet byr også på rike muligheter for dem som er interessert i fiske. Med det samme man kommer opp lia fra hytta, ligger det nord for Brattskarven flere fine fiskevann som det anbefales å prøve lykken i. Andre fine fiskemuligheter finnes i elver og bekker i nærheten av hytta. Muligheten for fine fangster er synliggjort ved fine fisker som henger utskåret i tre på den ene husveggen.

Nordøst for Viongen ligger Ramsfjellet med Barnas Naturverden som TT har kvartersavtale med og som har tre fine selehus som man kan overnatte i med eget liggeunderlag, egen sovepose og medbragt mat. Etter seks

års drift av Viongen har TT imidlertid ennå ikke greid å få på plass merkede ruter hverken over til Barnas Naturverden, vestover til Gjevilvasshytta og Jøldalshytta eller sørøstover til Oppdal. Årsaken er at det har vist seg å være vanskelig å få til avtaler med alle grunneierne om merking av disse rutene.

Vassendsetra

Vassenden var opprinnelig seter under Bortistu Storli. Setereiendommen ble imidlertid sommeren 1846 av en aller annen grunn utskilt fra gården og fikk sitt eget gårds- og bruksnummer, men eiendomsretten ble beholdt av eieren av Bortistu Storli, Lars Eriksen Storli. Han døde imidlertid senere samme år, og etter at enken hadde sittet med begge eiendommene i to år, overtok sønnen Erik Larsen Storli (som TT senere inngikk kvarteravtale med på Storli) i 1848 både Bortistu og Vassenden.

Setereiendommen ble senere delt i to. Østre (eller Øvre) Vassendseter ble i 1897 solgt til Hans Eriksen Dørum mens den andre halvdel, Vestre (Nedre) Vassendseter, noen år senere ble solgt til Ole Pedersen Løkken. Seterdriften på Østre Vassendseter tok slutt under andre verdenskrig, men ble siden brukt til beite. Husene ble derfor restaurert i 1960. På Vestre Vassendseter var det seterdrift helt frem til 1972.

Vassendsetra 11. august 1932.

I 2001 inngikk TT avtale på Vestre Vassendseter. Foto: Inge Kjetil Hokseng

I 1992 tok de nåværende eierne av Østre Vassendseter, Eli og Odd Erik Røhjell, opp igjen seterdriften på tradisjonelt vis i kombinasjon med turisme. De inngikk en samarbeidsavtale med driverne av turistbåten "Trollheimen II" om anløp av Vassenden, hvor turistene kunne få servert seterkost.

Dette tiltaket er senere utviklet videre ved at TT i 2001 inngikk en avtale med eieren av Vestre Vassendseter, Helge Dørum, om opprettelse av et selvbetjeningskvarter i seterhuset med 20 senger. Huset er imidlertid ikke særlig egnet til vinterbruk, og det er derfor oppført et annekst med fire senger for vinterturister.

Det er i setersesongen som regel flere typer dyr på Øvre Vassendseter, ikke minst med tanke på barnefamilier, som her har et flott tilbud langt inne i fjellet, men som på grunn av båten som trafikerer Gjevilvatnet likevel er lett tilgjengelig.